

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudců Mgr. Věry Jachurové a JUDr. Romana Říčky, Ph.D., v právní věci

žalobkyně: **Královská kanonie premonstrátů na Strahově**, IČ: 00415090
se sídlem Praha 1, Strahovské nádvoří 1/132

proti

žalovanému: **Státní pozemkový úřad**
se sídlem Praha 3, Husinecká 1024/11a

za účasti této osoby zúčastněné na řízení:

Lesy České republiky, s.p., IČ: 42196451
se sídlem Hradec Králové, Přemyslova 1106/19
zast. advokátem JUDr. Ing. Milošem Olíkem, Ph.D., LL.M.
se sídlem Praha 4, Na Pankráci 1683/127

o žalobě proti rozhodnutí ústředí Státního pozemkového úřadu ze dne 14.12.2016
č.j. SPU 614151/2016

takto:

- I. Rozhodnutí ústředí Státního pozemkového úřadu ze dne 14.12.2016 č.j. SPU 614151/2016 a rozhodnutí Státního pozemkového úřadu - Krajského pozemkového úřadu pro hl. m. Prahu ze dne 13.10.2016 č.j. SPU 527252/2016 se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 3000 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“) ústředí Státního pozemkového úřadu zamítlo odvolání žalobkyně a potvrdilo rozhodnutí Státního pozemkového úřadu – Krajského pozemkového úřadu pro hl. m. Prahu ze dne 13.10.2016 č.j. SPU 527252/2016 (dále jen „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“), kterým byla podle § 100 odst. 3 správního řádu z moci úřední obnovena řízení, v nichž byla vydána rozhodnutí:

- 1/ č.j. SPU 355063/2015 ze dne 10.7.2015, jež nabylo právní moci dne 4.8.2015;
- 2/ č.j. SPU 047716/2015 ze dne 29.1.2015, jež nabylo právní moci dne 19.2.2015;
- 3/ č.j. SPU 201613/2014 ze dne 5.5.2014, jež nabylo právní moci dne 27.5.2014;
- 4/ č.j. SPU 355063/2015 ze dne 10.7.2015, jež nabylo právní moci dne 4.8.2015;
- 5/ č.j. SPU 419886/2015 ze dne 13.8.2015, jež nabylo právní moci dne 3.9.2015;
- 6/ č.j. SPU 030625/2016 ze dne 26.1.2016, jež nabylo právní moci dne 28.1.2016;

a to pouze v částech, kterými bylo rozhodnuto dle ust. § 9 odst. 3 a 6 zákona č. 428/12 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o majetkovém vyrovnání“) o pozemcích v k. ú. Hradištka pod Medníkem, obec Hradištka a jehož účastníky byli:

- 1.) žalobkyně jako oprávněná osoba ve smyslu § 3 písm. b) zákona o majetkovém vyrovnání;
 - 2.) Lesy České republiky, s.p., jako povinná osoba ve smyslu § 4 písm. b) zákona o majetkovém vyrovnání;
 - 3.) Česká republika - Státní pozemkový úřad jako povinná osoba ve smyslu § 4 písm. a) zákona o majetkovém vyrovnání.
2. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve shrnul důvody, které vedly správní orgán I. stupně k vydání rozhodnutí o obnově řízení z moci úřední. Správní orgán I. stupně obdržel po právní moci rozhodnutí č.j. SPU 030625/2016 ze dne 26.1.2016 od obce Hradištka pod Medníkem doklady vztahující se k historickému vlastnictví nemovitostí žalobkyně v celém k. ú. Hradištka pod Medníkem od roku 1944 do roku 1948. Z obdržených dokladů vyplývá, že pozemky v k.ú. Hradištka pod Medníkem, které jsou rovněž předmětem vydání podle rozhodnutí specifikovaných ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně, byly vyvlastněny rozhodnutím Pozemkového úřadu pro Čechy a Moravu ze dne 26.1.1944 č.j. 2111-26/14 ve prospěch Německé říše. Záznam o vyvlastnění byl ve vložce č. 623 pro k. ú. Hradištka - vlastníka Královské kanonie premonstrátů na Strahově - učiněn 14.3.1945 pod pol. X s odkazem na zápisy pod položkami X, X a X. Pod položkou X je poznamenáno závad prosté odepsání dotčených parcel. K zneplatnění těchto zápisů po válce nikdy nedošlo. Následně rozhodnutím Zemského národního výboru v Praze ze dne 8.6.1945, č. 13c-740-1945 byla žalobkyně pověřena, aby „...jako svůj bývalý majetek /před zabráním tohoto majetku oddíly SS, resp. Německou říší/ opětovně převzala do vlastnictví a správy velkostatek v Hradištku u Štěchovic,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

a to s veškerým k tomu příslušejícím majetkem movitým i nemovitým, jakož i reálnými i jinými právy.“ Toto rozhodnutí však nebylo do příslušné knihovny vloženo, proto v důsledku faktického zpětného převzetí svého majetku již v roce 1945 žalobkyně nevyužila možnosti restituace vlastnického práva podle poválečného restitučního zákona č. 128/1946 Sb. Správní orgán I. stupně má za to, že právně k obnovení vlastnického práva žalobkyně k předmětným pozemkům po německé okupaci intabulačně nedošlo, tak jak to vyžadoval tehdy platný obecný občanský zákoník. Vzhledem k výše uvedenému pozbyl historický vlastník - domnělá oprávněná osoba vlastnictví k předmětným nemovitostem již před rozhodným obdobím (25.2.1948 - 1.1.1990), a nejedná se tak o její původní majetek ve smyslu § 2 písm. a) zákona o majetkovém vyrovnání, tzn. takový, který by vlastnila alespoň část rozhodného období. Správnímu orgánu I. stupně nebyly v době vydávání rozhodnutí specifikovaných ve výroku jeho rozhodnutí tyto skutečnosti známy. Pokud by tomu tak bylo, předmětné dohody by neschválil a zamítl by vydání pozemků oprávněné osobě (žalobkyni) v k.ú. Hradištko pod Medníkem z důvodu neprokázání původního vlastnictví během rozhodného období. S ohledem na výše uvedené správní orgán I. stupně v zájmu toho, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, rozhodl dne 13.10.2016 o obnově řízení. Má za prokázané, že jsou splněny všechny podmínky pro obnovu řízení ve smyslu § 100 a násl. správního řádu, neboť vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti, které mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování. Veřejný zájem je spatřován zejména v dodržení zákonnosti správního rozhodování a v ochraně státního majetku.

3. Žalovaná následně shrnul obsah odvolacích námitek žalobkyně. Ta v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně namítla, že rozhodnutí o obnově řízení nebylo vydáno v souladu se správním řádem. Poukázala přitom na § 46 odst. 1 správního řádu, podle něhož je správní řízení zahájeno dnem, kdy správní orgán oznámil zahájení řízení účastníkům. Dle § 36 odst. 1 a 2 a § 50 a násl. správního řádu mohou účastníci řízení navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí, vyjadřovat svá stanoviska apod. Dle § 36 odst. 3 správního řádu musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. S ohledem na nedodržení těchto ustanovení správního řádu žalobkyně navrhla ústředí Státního pozemkového úřadu, aby rozhodnutí správního orgánu I. stupně v plném rozsahu zrušil a věc mu vrátil k novému projednání.
4. Správní orgán I. stupně ve vyjádření k odvolání konstatoval, že žalobkyní citovaná ustanovení se vztahují pouze na řízení v prvním stupni, ve kterém se rozhoduje ve věci samé. Rozhodnutí o nařízení obnovy má pouze procesní charakter, nezakládá ani nemění žádná práva účastníků, a nejedná se tedy o rozhodnutí ve věci. Jde fakticky pouze o oznámení zahájení nového řízení ve smyslu ust. § 46 odst. 3 správního řádu, které tak správní orgán I. stupně splnil. Až následně, pokud by se stalo rozhodnutí o obnově pravomocné, by započalo nové řízení ve věci, ve kterém by opět nastala správnímu orgánu povinnost umožnit účastníkům vyjádřit se k podkladům pro nové rozhodnutí ve věci dle § 36 odst. 1-3 správního řádu. Správní orgán I. stupně má tedy za to, že nedošlo k omezení procesních práv žalobkyně. Ta bude mít možnost předložit veškeré argumenty v případném novém řízení.

5. Žalovaný v rámci vypořádání odvolacích námitek žalobkyně konstatoval, že pro nařízení obnovy řízení z moci úřední platí ostatní ustanovení části druhé správního řádu vztahující se k řízení z moci úřední, tj. v případě zahájení řízení je to zejména § 46, dle kterého je řízení z moci úřední zahájeno oznámením podle tohoto ustanovení. Ustanovení § 100 odst. 3 neobsahuje žádnou odchylku od obecných ustanovení, jako je tomu např. v § 98 správního řádu, dle kterého je v případě zkráceného přezkumného řízení prvním úkonem v řízení rozhodnutí. V případě obnovy nařízené z moci úřední je naopak třeba účastníky řízení vyzvat, aby se vyjádřili k podkladům pro vydání rozhodnutí, zejména ke skutečnostem, na jejichž podkladě hodlá správní orgán obnovu řízení nařídit. Odvolací námítka ohledně porušení ustanovení § 46, § 36 odst. 1 - 3 správního řádu správním orgánem I. stupně v řízení o obnově řízení je tak dle žalovaného třeba mít za důvodnou.
6. Žalovaný dále uvedl, že se musel vypořádat s tím, zda toto procesní pochybení mohlo mít vliv na správnost rozhodnutí správního orgánu I. stupně o obnově řízení. I s ohledem na skutečnost, že žalobkyně byla s nově poskytnutými doklady seznámena na jednání v sídle správního orgánu I. stupně a informována o zamýšleném postupu správního orgánu, má žalovaný za to, že výše uvedené pochybení nemohlo mít vliv na úsudek správního orgánu I. stupně, zda jsou splněny všechny předpoklady pro vydání rozhodnutí o obnově řízení týkajících se vydávání nemovitostí v k. ú. Hradištka pod Medníkem žalobkyni. Správní orgán I. stupně na základě nových skutečností dospěl k jednoznačnému závěru, že tyto skutečnosti mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování v uvedených správních řízeních, a proto rozhodl o obnově předmětných řízení. Tímto jeho rozhodnutím nebylo rozhodnuto ve věci samé, nejedná se tedy o bezprostřední zásah do pravomocných rozhodnutí. K tomu případně může dojít až v důsledku nových řízení, kdy novým rozhodnutím ve věci dochází ze zákona ke zrušení původního rozhodnutí. V těchto nových řízeních je proto nezbytně nutné dodržet veškerá ustanovení správního řádu, která umožní nejen žalobkyni, ale i ostatním účastníkům řízení uplatnit svá práva, navrhopvat důkazy, činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí, vyjadřovat svá stanoviska apod. Dle § 36 odst. 3 správního řádu musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. S ohledem na shora uvedené, přestože se žalovaný plně neztotožňuje s postupem správního orgánu I. stupně, i s ohledem na to, že rozhodnutí o obnově řízení bezprostředně nezasáhlo do pravomocných rozhodnutí a nedotklo se práv nabytých žalobkyní, odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.
7. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení napadeného rozhodnutí, jakož i zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V žalobě předně namítla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se základními zásadami správního řádu. Dle § 100 odst. 3 správního řádu může o obnově řízení z moci úřední rozhodnout správní orgán, který ve věci rozhodl v posledním stupni. Žalobkyně upozornila na to, že minimálně rozhodnutí č.j. SPU 047716/2015 ze dne 29.1.2015 a č.j. SPU 201613/2014 ze dne 5.5.2014 byla vydána Krajským pozemkovým úřadem pro Středočeský kraj, zatímco rozhodnutí o obnově řízení bylo vydáno Krajským pozemkovým úřadem pro hl. m. Prahu. V daném případě tedy nejde o totožný správní orgán, jak požaduje § 100 odst. 3 správního řádu. V dané věci měl jednoznačně rozhodovat Krajský pozemkový úřad pro Středočeský kraj, nikoli Krajský pozemkový úřad pro hl. m. Prahu.

8. Žalobkyně dále namítla, že prvním procesním krokem, který Krajský pozemkový úřad pro hl. m. Prahu učinil, bylo vydání rozhodnutí ve věci. Dle § 46 odst. 1 správního řádu měl přitom oznámit účastníkům řízení, že bylo zahájeno. Dále pak měla mít žalobkyně, jakož i další účastníci řízení, dle § 36 odst. 1-2 a § 50 a násl. správního řádu právo navrhopat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí, vyjadřovat svá stanoviska apod. Dle § 36 odst. 3 správního řádu musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Ani jedno z těchto ustanovení správního řádu nebylo správním orgánem I. stupně respektováno a napadené rozhodnutí tento přístup plně akceptovalo, byť v poslední větě odůvodnění obsahuje informaci o tom, že žalovaný jako odvolací orgán se s průběhem správního řízení v prvním stupni plně neztotožňuje. Žalovaný tedy o vadách řízení věděl, a přesto rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Žalobkyně v řízení v první instanci neměla jako účastník řízení žádnou možnost se procesně bránit. Za tohoto stavu bylo řízení ve druhém stupni čistě formální s evidentně předem stanoveným výsledkem.
9. Žalobkyně rovněž pochybuje o tom, že byly splněny věcné podmínky pro obnovu řízení obsažené v § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu. Správní orgán I. stupně v rozhodnutí uvádí celkem pět důkazů či skutečností, na jejichž základě správní řízení obnovil: 1) nedatované podání obce Hradištko (zřejmě z druhé poloviny roku 2016); 2) knihovní vložka č. 623 českých desek zemských; 3) rozhodnutí Zemského národního výboru č. j. 13c-740-1945 ze dne 8.6.1945 o vrácení velkostatku Hradištka žalobkyni; 4) zákon č. 128/1946 Sb., a 5) obecný občanský zákoník z roku 1811. Podání obce Hradištka z druhé poloviny roku 2016, s nímž žalobkyně neměla možnost se seznámit, nemohlo existovat v době, kdy bylo vedeno původní řízení. O knihovní vložce č. 623 českých desek zemských a všech zápisech v ní a rozhodnutí Zemského národního výboru č.j. 13c-740-1945 ze dne 8.6.1945 žalovaný věděl již od 11.2.2013, kdy jí byla doručena výzva k vydání zemědělských nemovitostí č.j. ÚK/117-2013 ze dne 7.2.2013. Tato výzva přímo ve svém textu i v příloze na tyto listiny odkazuje. O tom, že knihovní vložku č. 623 českých desek zemských žalovaný znal, svědčí i jeho přípis č.j. SPU 597852/2014 ze dne 17.12.2014. O znalosti zákona č. 128/1946 Sb., a obecného občanského zákoníku z roku 1811 nelze u správního orgánu pochybovat. V ani jednom případě tedy nemůže jít o neznámé skutečnosti, jak je uvedeno v prvoinstančním rozhodnutí, ani o nepravdivé důkazy. Jedná se o jinou interpretaci týchž důkazů a skutečností, které již žalovaný znal a měl je k dispozici od 11.2.2013.
10. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě odkázal zejména na odůvodnění napadeného rozhodnutí. K námitce, že v dané věci měl rozhodovat Krajský pozemkový úřad pro Středočeský kraj a nikoliv Krajský pozemkový úřad pro hl. m. Prahu, uvedl, že ústředí Státního pozemkového úřadu, odbor řízení restitucí usneseními SPU 542236/2015/3, 4 a 5 ze dne 22.10.2015 vydanými dle § 80 odst. 4 písm. c) správního řádu pověřilo v rámci ochrany před nečinností vedením řízení Krajský pozemkový úřad pro hl. m. Prahu, který se tak stal příslušným místně správním orgánem. Navíc od 1.1.2017 došlo ke sloučení Krajského pozemkového úřadu pro Středočeský kraj s Krajským pozemkovým úřadem pro hl. m. Prahu na Krajský pozemkový úřad pro Středočeský kraj a hl. m. Prahu, který se tak nově stal příslušným správním orgánem. Žalovaný jako odvolací orgán, přestože si byl vědom určitých drobných procesních pochybení ze strany správního orgánu I. stupně, nevyhodnotil tato pochybení jako natolik

závažná, aby byla důvodem pro zrušení rozhodnutí o obnově řízení, neboť se jedná pouze o rozhodnutí procesní. Ve věci bude dále meritorně rozhodováno a žalobkyně bude mít možnost uplatnit všechna jí zákonem daná práva včetně opravných prostředků.

11. Co se týče žalobní námitky, že se v daném případě nejedná o nové, dříve neznámé skutečnosti, žalovaný zastává opačný názor. Správnímu orgánu I. stupně rozhodně nebylo nic známo o tom, že žalobkyně po roce 1945 neuplatnila nárok na restituci majetku v k. ú. Hradištko pod Medníkem dle zákona č. 128/1946 Sb. V dobových dokumentech naopak vše nasvědčovalo tomu, že tento nárok uplatnila, včetně jednání Ministerstva zemědělství a dalších tehdejších státních orgánů, kdy probíhalo řízení o zabránění majetku podle zákona č. 142/1947 Sb., ačkoliv, jak se později ukázalo, tento majetek ve vlastnictví žalobkyně již zřejmě nebyl, protože po roce 1945 nedošlo k restituci.
12. V replice k vyjádření žalovaného žalobkyně upozornila na to, že žalovaný připouští, že v dané věci rozhodoval v první instanci Krajský pozemkový úřad pro hl. m. Prahu, nikoli místně příslušný Krajský pozemkový úřad pro Středočeský kraj, a zároveň potvrzuje, že ke sloučení těchto úřadů došlo až ke dni 1.1.2017, tedy před vydáním rozhodnutí o obnově řízení (poznámka soudu: uvedený den, kdy byly oba úřady sloučeny, ve skutečnosti nastal až po vydání rozhodnutí o obnově řízení). Žalovaný dále připouští, že ve věci došlo k procesním pochybením ze strany správního orgánu I. stupně. Je tedy otázkou, proč žalovaný věc nevrátil k novému projednání do první instance a nestanovil povinnost v tomto řízení přihlížet k procesním právům žalobkyně zaručeným správním řádem. Žalobkyně v závěru repliky podotkla, že žalovaný zároveň konkrétně neidentifikoval důkazy, které jej i Krajský úřad pro hl. m. Prahu vedly k obnově řízení.
13. V duplice ze dne 24.8.2017, kterou reagoval na repliku žalobkyně, žalovaný zopakoval, že Krajský pozemkový úřad pro hl. město Prahu byl v rámci opatření proti nečinnosti pověřen usneseními SPU 542236/2015/3, 4 a 5 ze dne 22.10.2015 vydanými dle § 80 odst. 4 písm. c) správního řádu řízením ve věci nároků oprávněné osoby – žalobkyně na vydání majetku dle zákona o majetkovém vyrovnání. Pokud došlo k procesním pochybením ve věci obnovy řízení, tato pochybení považoval žalovaný jako odvolací správní orgán za vady, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na správnost rozhodnutí správního orgánu I. stupně, a proto k nim dle § 89 odst. 2 správního řádu nepřihlédl.
14. Žalovaný dále uvedl, že pro úplnost zasílá soudu podklady, na základě kterých vyšly najevo nové skutečnosti, které existovaly v době původního řízení a mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování. Tyto listiny, které obec Hradištko uplatnila v soudním sporu se žalobkyní vedeném u Okresního soudu Praha - západ pod sp. zn. 6 C 372/2013 a u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 24 Co 171/2016, byly předány zaměstnancům ústředí žalovaného dne 30.8.2016 zastupitelem obce Hradištko Ing. X a následně byly předány správnímu orgánu I. stupně. Žalovaný zároveň požádal soud, aby v projednávané věci k těmto důkazům přihlédl. Jedná se o následující listiny:
 - předvolání Královské kanonie Pozemkovým úřadem ke smířcímu jednání 27.1.1944
 - dopis Ústřední kanceláři královské kanonie ze dne 15.2.1944
 - dopis Ústřední kanceláři královské kanonie ze dne 22.2.1944
 - dopis X Ústřední kanceláři královské kanonie ze dne 29.2.1944

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

- dopis Zemědělské banky pro Čechy a Moravu Královské kanonii ze dne 29.2.1944
- dopis X Ústřední kanceláři královské kanonie ze dne 9.3.1944
- dopis Královské kanonie Zemědělské bance pro Čechy a Moravu ze dne 10.3.1944
- dopis Královské kanonie Zemskému úřadu v Praze ze dne 11.3.1944
- výpis z účtu Královské kanonie u Okresní záložny hospodářské v Benešově ze dne 28.11.1944
- dopis Královské kanonie Okresní záložně hospodářské v Benešově ze dne 23.12.1944
- dopis Okresní záložny hospodářské v Benešově Královské kanonii ze dne 28.12.1944
- kartotekový lístek Pozemkového úřadu
- dopis X Ústřední kanceláři královské kanonie ze dne 12.4.1944
- výpis účtu Ústřední pokladny královské kanonie premonstrátů
- popis historických skutečností datovaný dnem 15.7.2015

15. Ve vyjádření ze dne 18.10.2017 k duplice žalovaného žalobkyně upozornila na to, že usnesení SPU 542236/2015/3,4,5 ze dne 22.10.2015, kterým došlo k přesunu kompetencí mezi Krajským pozemkovým úřadem pro hl. m. Prahu a Krajským pozemkovým úřadem pro Středočeský kraj, se týkalo výlučně nároků žalobkyně dle zákona o majetkovém vyrovnání, nikoli obnovy řízení dle správního řádu. Je tak zřejmé, že v dané věci měl podle § 100 odst. 1 správního řádu rozhodovat Krajský pozemkový úřad pro Středočeský kraj. Žalobkyně nesouhlasí s názorem žalovaného, že procesní pochybení, k nimž v řízení o obnově došlo a které žalovaný dokonce uznává, nejsou podstatná. Při tomto uvažování by existence správního řádu byla zbytečná nebo procesní práva vněm upravená ryze formální. Dle přesvědčení žalobkyně došlo k hrubému porušení jejích procesních práv, především práva být informována o začátku řízení a práva vyjádřit se k podkladům řízení. Dle § 78 odst. 1 soudního řádu správního jsou vady řízení důvodem pro zrušení správního rozhodnutí. Žalobkyně rovněž navrhla, aby k listinám, které žalovaný označil v duplice, soud nepřihlédl, neboť v napadeném rozhodnutí o nich není ani zmínka. Pokud měl žalovaný tyto „nové důkazy“ k dispozici, nic mu nebránilo na ně odkázat v napadeném rozhodnutí.

16. V podání ze dne 26.7.2018 žalobkyně odkázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30.3.2016 č.j. 2 As 211/2015 – 69 a na rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 25.5.2012 č.j. 62 Af 34/2011 – 117. Zdůraznila, že vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně nepředcházely žádné procesní úkony a jednalo se tak o první úkon vůči žalobkyni. Žalovaný tuto skutečnost nezastírá, pouze ji omlouvá a bagatelizuje jako nepodstatné procesní pochybení. Přitom správnímu orgánu nic nebránilo v tom, aby standardně zahájil správní řízení a dal žalobkyni možnost seznámit se s důvody obnovy řízení, vyjádřit se k nim a navrhopvat důkazy. Žalovaný svým postupem odepřel žalobkyni její základní procesní práva, což je samo o sobě důvodem pro vyhovění žalobě. Ke stejným závěrům dospěly též soudy v obou výše zmíněných rozhodnutích.

17. Osoba zúčastněná na řízení svého práva podat písemné vyjádření k věci samé nevyužila.

18. Soud při rozhodování v této věci vyšel z následně uvedené právní úpravy:

19. Podle § 100 odst. 1 správního řádu řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci se na žádost účastníka obnoví, jestliže

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

a) vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými, nebo

b) bylo zrušeno či změněno rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí vydaného v řízení, které má být obnoveno,

a pokud tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.

20. Podle § 100 odst. 3 správního řádu ve tříleté lhůtě od právní moci rozhodnutí může o obnově řízení z moci úřední rozhodnout též správní orgán, který ve věci rozhodl v posledním stupni, jestliže je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 1 a jestliže je na novém řízení veřejný zájem; do konce uvedené lhůty musí být rozhodnutí o obnově řízení vydáno.
21. Podle § 46 odst. 1 správního řádu řízení z moci úřední je zahájeno dnem, kdy správní orgán oznámil zahájení řízení účastníkovi uvedenému v § 27 odst. 1 doručením oznámení nebo ústním prohlášením, a není-li správnímu orgánu tento účastník znám, pak kterémukoliv jinému účastníkovi. Oznámení musí obsahovat označení správního orgánu, předmět řízení, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby.
22. Podle § 36 odst. 1 správního řádu nestanoví-li zákon jinak, jsou účastníci oprávněni navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí; správní orgán může usnesením prohlásit, dokdy mohou účastníci činit své návrhy.
23. Podle § 36 odst. 2 správního řádu účastníci mají právo vyjádřit v řízení své stanovisko. Pokud o to požádají, poskytne jim správní orgán informace o řízení, nestanoví-li zákon jinak.
24. Podle § 36 odst. 3 správního řádu ve znění účinném do 30.6.2017 nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.
25. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
26. Žalobkyni je nutno přisvědčit v tom, že Krajský pozemkový úřad pro hl. m. Prahu nebyl oprávněn k vydání rozhodnutí o nařízení obnovy řízení z moci úřední ve vztahu k těm řízením, která byla pravomocně ukončena rozhodnutími Krajského pozemkového úřadu pro Středočeský kraj. Jak vyplývá ze správního spisu, rozhodnutí č.j. SPU 355063/2015 ze dne 10.7.2015, č.j. SPU 047716/2015 ze dne 29.1.2015 a č.j. SPU 201613/2014 ze dne 5.5.2014, která následně nabyly právní moci, vydal Krajský pozemkový úřad pro Středočeský kraj. Pouze jemu tak podle § 100 odst. 3 správního řádu v těchto věcech náležela pravomoc rozhodnout (při splnění zákonem stanovených podmínek) o obnově řízení z moci úřední. Na tom nemohou nic změnit ani usnesení ústředí Státního pozemkového úřadu ze dne 22.10.2015 č.j. SPU 542236/2015/3, č.j. SPU 542236/2015/4 a č.j. SPU 542236/2015/5 vydaná dle § 80 odst. 4 písm. c) správního řádu, jimiž byl Krajský

pozemkový úřad pro hl. m. Prahu pověřen vedením řízení ve věci jednotlivých návrhů žalobkyně na vydání nemovitostí podle zákona o majetkovém vyrovnání, které byly podány u místně příslušného Krajského pozemkového úřadu pro Středočeský kraj. Tato usnesení, resp. jimi založená pověření Krajského pozemkového úřadu pro hl. m. Prahu se předně týkají výlučně řízení o návrhu na vydání nemovitostí, tj. řízení ve věci samé, a nevztahují se na řízení o obnově řízení, které není součástí původního správního řízení – jedná se o samostatné řízení, jež může být vedeno až poté, co rozhodnutí ve věci samé nabylo právní moci. Soud nemohl přehlédnout ani skutečnost, že zmíněná usnesení byla vydána dne 22.10.2015 a právní moci nabyly dne 23.11.2016, tedy až po vydání (a nabytí právní moci) rozhodnutí Krajského pozemkového úřadu pro Středočeský kraj č.j. SPU 355063/2015 ze dne 10.7.2015, č.j. SPU 047716/2015 ze dne 29.1.2015 a č.j. SPU 201613/2014 ze dne 5.5.2014, a již z tohoto důvodu nemohla ovlivnit skutečnost podstatnou pro založení pravomoci rozhodnout o obnově řízení z moci úřední, tedy to, který správní orgán ve věci rozhodl v posledním stupni.

27. Bez vlivu na určení pravomoci rozhodnout o obnově řízení z moci úřední je v dané věci i žalovaným zmiňované sloučení Krajského pozemkového úřadu pro Středočeský kraj s Krajským pozemkovým úřadem pro hl. m. Prahu, které vedlo ke vzniku Krajského pozemkového úřadu pro Středočeský kraj a hl. m. Praha. K tomuto sloučení došlo, jak sám žalovaný uvádí, od 1.1.2017, tedy až po vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Řečeno jinak, ke dni vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně (13.10.2016) stále existoval Krajský pozemkový úřad pro Středočeský kraj, jemuž náležela pravomoc rozhodnout o obnově řízení z moci úřední v těch věcech, které byly pravomocně ukončeny jeho rozhodnutími č.j. SPU 355063/2015 ze dne 10.7.2015, č.j. SPU 047716/2015 ze dne 29.1.2015 a č.j. SPU 201613/2014 ze dne 5.5.2014.
28. Lze shrnout, že v nyní projednávané věci v první instanci rozhodl v rozporu s ustanovením § 100 odst. 3 správního řádu správní orgán, který k tomu, pokud jde o část předmětu řízení, vůbec nebyl oprávněn, což má samo o sobě za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí.
29. Soud se plně ztotožnil i s druhým okruhem žalobních námitek, jimiž žalobkyně brojí proti zkrácení procesních práv v řízení, které vyústilo ve vydání napadeného rozhodnutí. V rámci vypořádání těchto žalobních námitek soud předně uvádí, že na danou věc lze vztáhnout závěry obsažené v soudních rozhodnutích, na která žalobkyně odkázala v podání ze dne 26.7.2018. Ve shodě se závěrem, který zaujal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30.3.2016 č.j. 2 As 211/2015 – 69, má soud za to, že „z ustanovení § 100 odst. 3 správního řádu ani ze žádného jiného ustanovení tohoto právního předpisu neplyne, že by pro takové řízení platila jakákoli obecná odchylka od jiných správních řízení, a tedy toto řízení probíhá jako jiné „obvyklé“ řízení s dodržением všech procesních práv jeho účastníků. Řízení o obnově řízení je tedy zapotřebí řádně zahájit, a sice oznámením podle ustanovení § 46 správního řádu, v něm shromáždit podklady pro vydání rozhodnutí o obnově podle pravidel podávaných z ustanovení § 50 a následujících správního řádu a nakonec v něm rozhodnout – a to buď tak, že řízení, původně ukončené, se obnovuje (v případě řízení zahájeného z moci úřední podle ustanovení § 100 odst. 3 správního řádu), anebo že toto řízení se zastavuje, neboť odpadl jeho důvod (v případě řízení zahájeného z moci úřední podle ustanovení § 66 odst. 2 správního řádu), typicky proto, že pro obnovu řízení nejsou splněny podmínky.“ Nejvyšší správní soud

v právě citovaném rozhodnutí výslovně konstatoval, že „správní řád v případě řízení o obnově řízení (o nařízení obnovy řízení) neumožňuje jakýkoli „odklon“ od řádného procesního postupu, jakékoli zjednodušení procesních postupů, jak umožňuje například u zkráceného přezkumného řízení podle ustanovení § 98 správního řádu. Řízení o obnově řízení je tedy samostatným řízením, v němž správní orgán shromažďuje podklady, které nakonec hodnotí ve světle podmínek pro obnovu řízení, v daném případě podávaných z ustanovení § 100 odst. 3 správního řádu; správní orgán tedy v tomto řízení zkoumá, zda podmínky pro obnovu původně ukončeného řízení jsou splněny, či nikoli – a výsledek tohoto posouzení se pak materializuje v rozhodnutí, jímž se případně původní řízení podle ustanovení § 100 odst. 3 správního řádu obnovuje.“

30. Prvním procesním úkonem správního orgánu I. stupně učiněným vůči žalobkyni, který je patrný ze správního spisu, bylo vydání rozhodnutí ze dne 13.10.2016 o nařízení obnovy řízení z moci úřední. Správní orgán I. stupně v projednávané věci nejenže nezahájil řízení z moci úřední způsobem stanoveným v § 46 odst. 1 správního řádu, ale především neumožnil žalobkyni realizaci základních procesních práv, která jí jako účastníku řízení přiznává ustanovení § 36 správního řádu (právo vyjádřit v řízení své stanovisko, navrhnout důkazy a činit jiné návrhy, právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí). Tato práva žalobkyni náležela bez ohledu na to, že předmětem řízení o nařízení obnovy z moci úřední je otázka v zásadě procesního charakteru, tj. otázka, zda obnova řízení bude nařízena či nikoliv. Třebaže v tomto řízení není, a to ani v případě, že k nařízení obnovy dojde, rozhodováno o meritu věci, která byla předmětem řízení v původním správním řízení, jehož se obnova týká, pro rozhodnutí o obnově z moci úřední je významné posouzení toho, zda jsou naplněny zákonem stanovené podmínky pro obnovu řízení uvedené v § 100 odst. 1 správního řádu a dále podmínka existence veřejného zájmu na novém řízení. Splnění těchto podmínek správní orgán posuzuje na základě zjištění, která čerpá z podkladů, které pro rozhodnutí shromáždil. Je právem účastníka řízení, aby k této „věci“, tj. ke splnění podmínek pro nařízení obnovy řízení z moci úřední, mohl vyjádřit své stanovisko, aby se mohl vyjádřit k podkladům, které správní orgán pro rozhodnutí o obnově shromáždil a aby mohl případně navrhnout doplnění těchto podkladů o další důkazy, které považuje za relevantní pro rozhodnutí o obnově. Veškerá tato práva byla postupem správního orgánu I. stupně žalobkyni upřena a žalovaný pak v odvolacím řízení toto zásadní pochybení nepřipustně bagatelizoval poukazem na toliko procesní charakter rozhodnutí o nařízení obnovy.
31. Jak je patrné z výše uvedeného, soud se v plném rozsahu ztotožňuje se závěry, k nimž ohledně nutnosti umožnit účastníku řízení o nařízení obnovy z moci úřední realizaci veškerých procesních práv zaujal Krajský soud v Brně v usnesení ze dne 25.5.2012 č.j. 62 Af 34/2011-117. I na nyní projednávanou věc je možné bez dalšího vztáhnout tento jeho závěr: „Fakt, že před vydáním rozhodnutí o obnově původně ukončeného řízení nebylo řízení o obnově ve vztahu k žalobci řádně zahájeno, že v něm nebylo postupováno tak, aby žalobci vůbec byla existence řízení o obnově řízení známa, aby v tomto řízení žalobce vůbec věděl, jaké podklady má žalovaný k dispozici, a tedy že se žalobce nemohl k ničemu, co nakonec vedlo k obnově řízení, vyjádřit a cokoli žalovanému navrhnout, ve svém souhrnu znamená, že postup žalovaného byl zcela mimo režim řádného procesního postupu, což toto řízení zatížilo vadou, jež nutně vyvolala nezákonnost rozhodnutí o obnově řízení.“

32. Vytčené procesní pochybení správního orgánu I. stupně, které nebylo žalovaným v odvolacím řízení zhojeno, je podstatným porušením ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.]. Pro tuto podstatnou vadu řízení, kterou je stíženo jak napadené rozhodnutí, tak i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, a rovněž pro nezákonnost spočívající v nedostatku pravomoci správního orgánu I. stupně k vydání rozhodnutí (k tomu viz výše) soud rozhodnutí správních orgánů obou stupňů rozsudkem bez jednání zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 3 a 4 s.ř.s.). Učinil tak s vědomím toho, že s ohledem na uplynutí tříleté lhůty zakotvené v § 100 odst. 3 správního řádu již nebude možné o obnově řízení z moci úřední rozhodnout. Právním názorem soudu vyjádřeným ve zrušovacím rozsudku je správní orgán v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
33. Soud závěrem uvádí, že s ohledem na vadný procesní postup správního orgánu nebyl prostor k tomu, aby se zabýval žalobními námitkami zpochybňujícími splnění „věcných“ podmínek pro povolení obnovy řízení obsažených v § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu. K posouzení těchto námitek má primárně dojít v řízení před správním orgánem; v projednávané věci se tak ale nestalo, a to právě v důsledku zásadního procesního pochybení správního orgánu I. stupně, které žalovaný nemístně toleroval. Z téhož důvodu soud nevyhověl ani požadavku žalovaného, aby při rozhodování v dané věci přihlédl k listinným důkazům specifikovaným v duplice žalovaného ze dne 24.8.2017. Za situace, kdy žalobkyně vůbec nedostala v řízení prostor k tomu, aby se k těmto listinným podkladům mohla vyjádřit, přičemž žádná z těchto listin není ani zmíněna, natožpak hodnocena v rozhodnutí správního orgánu I. stupně či v napadeném rozhodnutí, by bylo v rozporu se zásadou subsidiarity soudního přezkumu, aby se těmito listinami jako první zabýval správní soud v přezkumném řízení.
34. Ve druhém výroku rozsudku soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. přiznal žalobkyni, která měla ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení tvořených zaplaceným soudním poplatkem ve výši 3000 Kč.
35. Soud neuložil osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost a neshledal ani důvody hodné zvláštního zřetele, pro které by jí mohl přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. Proto ve třetím výroku tohoto rozsudku v souladu s § 60 odst. 5 s.ř.s. rozhodl, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší

správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

Praha 20. listopadu 2020

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.